

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1845

II. Papst Clemens III. nimmt das Domstift in unmittelbaren apostolischen
Schutz auf am 29.Mai 1188.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54414)

theoderico, sub principibus marchione in brandenburch secundo ottone, Heinrico inclito comite de Gardelege, qui etiam fundatores eiusdem loci extiterunt, sub testimonio horum nobilium et illustrium uirorum uenerabilis episcopi huberti haelbergenfis, comitum quoque de osterburg Alberti et Wernerii filii sui, Ottonis de ualkenften, heinrici de dannenberg, vlrici de luchowe, friderici de osterwolt, friderici de saltwedele, ministerialium aetiam Gerardi de saltwedele, heinrici, Rodengeri friderici, theoderici, heinrici de osterburch et aliorum de nostra familia omnium, quos superfluum et mora esset enumerare.

II. Papsi Clemens III. nimmt das Domstift in unmittelbaren apostolischen Schutz auf,
am 29. Mai 1188.

Clemens, Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis filiis preposito S. Nicholai in Stendale, ejusque fratribus tam presentibus quam futuris canonicis substituendis in perpetuum — Ea propter dilecti in domino filii uestris iustis postulationibus clementer annuimus, et prefatam ecclesiam S. Nicholai de Stendale, in qua diuino estis obsequio mancipati, in ius et proprietatem beati Petri et sub apostolice sedis protectionem suscepimus et presentis scripti priuilegio communimus Statuentes, ut quascumque possessiones, quecumque bona eadem ecclesia uestra in presentiarum iuste et canonicis possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis prestante Domino poterit adipisci, firma uobis uestrisque successoribus et illibata permaneant, In quibus hec propriis duximus exprimenda uocabulis. Locum ipsum, in quo prefata ecclesia sita est, cum omnibus pertinentiis suis, villam Garlippe cum omnibus ad eandem pertinentibus, omnes Ecclesias in Stendale constitutas, Duo talenta in areis et tria talenta in domo mercatorum in eodem castro, Ecclesiam Scinne, molendinum Rokenzhe. Crisma uero, oleum sanctum, consecrationes altarium seu basilicarum, ordinationes clericorum, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, et cetera ecclesiastica sacramenta a Dioecesano recipiatis episcopo, siquidem catholicus fuerit, et gratiam atque communionem apostolice sedis habuerit, et ea uobis gratis et absque prauitate aliqua uoluerit exhibere, alioquin ad quemcumque malueritis, recurratis antistitem, qui nostra fultus auctoritate quod postulatur indulgeat. Ad hec presenti scripto statuimus, ut animarum curam non ab archidiacono sed a dioecesano recipiatis episcopo, si eam uobis duxerit committendam: alioquin eam de commissione apostolica teneatis. Decreuimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat prefatam ecclesiam temere perturbare, uel eius possessiones auferre aut ablatas retinere, minuere seu quibuslibet uexationibus fatigare, sed omnia integra conferuentur eorum, pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva sedis apostolice auctoritate. Ad indicium autem, quod eadem ecclesia specialiter beati Petri iuris existat et percepte a sede apostolica libertatis unam unciam auri nobis nostrisque successoribus annis singulis persoluetis. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisue persona hanc nostre constitutionis paginam sciens contra eam temere uenire temptauerit, secundo tertioque commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat atque a sacratissimo corpore ac sanguine dei ac domini redemptoris nostri ihesu Christi aliena fiat, atque in extrema examine districte ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua iura seruantibus sit pax domini nostri ihesu Christi, quatinus et hic fructum bone actionis percipiant et apud districtum iudicem premia eterne pacis inueniant Amen.

Dat. Laterani, per manum fratris Moysis S. Rom. ecclesie subdiaconi vicem agentis Cancellarii, III. Kalend. Junii, Indictione sexta, incarnationis dominice Anno M^o. C^o. LXXXVIII°. Pontificatus uero Domini Clementis pape tertii Anno primo.

III. Pappst Clemens III. gestattet dem Domstifte die priesterlichen Sacramente von jedem katholischen Bischöfe zu empfangen, am 11. Sept. 1189.

Clemens episcopus, seruus seruorum dei, Dilectis filiis Preposito et fratribus sancti Nicolai in Stendale — tam uestris quam dilecti filii nostri nobilis uiri Henrici Comitis, uestre ecclesie fundatoris, precibus inclinati presenti pagina uobis uestrisque successoribus duximus indulgendum ut si dioecesanus uester a uobis cum humilitate debita sub testimonio prudentum uirorum pluries requisitus, sacramenta ecclesiastica gratis uobis et sine difficultate ac prauitate aliqua non indulerit, a quocumque malueritis catholico episcopo gratiam apostolice sedis habente, ea uobis liceat postulare, qui nostra fretus auctoritate quod postulatur impendat. Nulli ergo omnino hominum liceat etc. Datum Laterani, III. Id. Septembris, Pontificatus nostri anno Secundo.

IV. Pappst Clemens III. erteilt allen Bischöfen die Anweisung, auf Antrag des Domstifts diesem die priesterlichen Segnungen zu erteilen, am 11. Septbr. 1189.

Clemens episcopus, seruus seruorum dei, venerabilibus fratribus uniuersis Episcopis, ad quos litere iste peruenerint, Salutem, apostolicam benedictionem. Etsi uniuersarum ecclesiarum quieti teneamur sollicitè providere, de illarum tamen tranquillitate ac pace nos conuenit uigilantius cogitare, que nostri iuris existunt et ad Romanam ecclesiam nullo mediante pertinere noscuntur. Inde est, quod cum dilectis filiis nostris Preposito et fratribus ecclesie sancti Nicolai de Stendale, que beati Petri iuris existit et ad nos specialiter pertinere dinoscitur, de apostolice sedis clementia sit indultum, ut si dioecesanus episcopus sub testimonio prudentum uirorum ab eis cum humilitate debita pluries requisitus sacramenta ecclesiastica gratis illis et absque difficultate et prauitate aliqua non indulerit, ea possint a quocumque maluerint catholico episcopo postulare, fraternitati uestre per apostolica scripta precipiendo mandamus, quatinus sacramenta ipsa cum ab eisdem fratribus fueritis requisiti, dilationi et appellatione remota, libere de auctoritate apostolica impendatis. Datum Laterani, III. Idus Septembris, Pontificatus nostri anno Secundo.

V. Pappst Clemens III. gestattet dem Domstifte die Seelsorge in seinen Patochien durch seine Mitglieder und Capelläne verrichten zu lassen, am 13. Sept. 1189.

Clemens episcopus, seruus seruorum dei, Dilectis filiis Preposito et fratribus sancti Nicolai in Stendale — tam uestris quam dilecti filii nobilis uiri henrici Comitis, uestre ecclesie fundatoris, precibus inclinati, presenti pagina uobis uestrisque successoribus duximus indulgendum, ut si dioecesanus episcopus sub honestarum testimonio personarum pluries humiliter requisitus personis idoneis a